

PREZYDENT MIASTA KRAKOWA
JACEK MAJCHROWSKI

Pan
Witold Naturski
Pełniący Obowiązki Dyrektora Przedstawicielstwa
Komisji Europejskiej w Polsce

Witold kochany Panie Dyrektore!

Prawa człowieka to najwyższa wartość w każdym demokratycznym państwie. Niestety ostatnie miesiące sprawiły, że przestrzeganie tych podstawowych praw w naszym kraju zostało w znaczący sposób zakłócone, a jednym z najbardziej jaskrawych przykładów są działania podejmowane przez niektóre polskie samorządy wobec społeczności LGBT. Do najbardziej kontrowersyjnych wyrazów tych homofobicznych nastrojów należą bez wątpienia „strefy wolne od LGBT”, które zostały wprowadzone w wielu gminach i regionach naszego kraju, w tym niestety także w Małopolsce.

Jako Prezydent Krakowa chcę jednoznacznie podkreślić, że Kraków był, jest i będzie miastem otwartym, miastem dumnym ze swojej różnorodności. Solidarność, tolerancja i poszanowanie praw każdego człowieka to wartości, które są częścią duchowego dziedzictwa naszego miasta, nie mniej ważną niż historia czy kultura. Pragniemy budować przyszłość Krakowa w oparciu o to właśnie poczucie wspólnoty.

Dlatego też w Krakowie nie powstała i nie powstanie żadna strefa, która miałaby kogokolwiek wykluczać. Co więcej, jako wyraz sprzeciwu wobec takich działań, już w lipcu 2020 roku wystosowałem apel do mieszkanki i mieszkańców naszego miasta podkreślający, że sprzeciwiamy się mowie nienawiści i dyskryminacji osób LGBT+ i ponad wszystko będziemy stać na straży równych praw, gwarantowanych w Konstytucji RP. *“Kraków jest domem dla wszystkich”* to główna myśl mojego apelu. Pełną treść dokumentu dołączam do niniejszego listu.

Zapewniam, że nie są to jednak tylko puste słowa. Kluczowym wymiernym przykładem takiego stanowiska jest powołanie przeze mnie w 2019 roku Rady ds. Równego Traktowania. W jej składzie są przedstawiciele uczelni, różnych stowarzyszeń i środowisk działających na rzecz równouprawnienia oraz przedstawiciele urzędu. Zadaniem Rady jest przeciwdziałanie wszelkim przejawom dyskryminacji i budowanie dialogu z mieszkańcami w temacie praw człowieka. W październiku 2020 roku powołałem też Pełnomocnika ds. Polityki Równościowej, co także dowodzi, jak ważną rolę odgrywają te kwestie w polityce miasta. Warto również podkreślić zgodność, jaką w tym temacie prezentują władze miasta oraz Rada Miasta Krakowa, która w kwietniu br. wystosowała do Sejmiku Województwa Małopolskiego Rezolucję w sprawie *wycofania się z deklaracji „wyrażającej sprzeciw wobec wprowadzania ideologii LGBT do wspólnot samorządowych”*. W rezolucji tej Rada Miasta Krakowa *„odcina się od tej jednoznacznie dyskryminującej deklaracji, stanowiącej zaprzeczenie fundamentalnej zasady konstytucyjnej równości”*.

Urząd Miasta i instytucje miejskie przez cały czas aktywnie angażują się w organizację wielu wydarzeń i projektów o tematyce równościowej takich jak festiwal „Maj Równości”. Na szczególne podkreślenie zasługuje realizowany od 2016 roku kompleksowy program „Otwarty Kraków”, ale także program ICORN zapewniający azyl prześladowanym twórcom, przystąpienie do sieci „Scholars at Risk” udzielającej schronienia prześladowanym naukowcom, czy przyznawanie Nagrody im. Wysokiego Komisarza ds. Praw Człowieka Sérgio Vieira de Mello.

Mam świadomość, że przy realizacji takich działań bardzo ważny jest dialog społeczny. Dlatego też w ramach współpracy i wsparcia finansowego dla Stowarzyszenia *Queerowy Maj* zbadaliśmy sytuację osób LGBT+ w krakowskich szkołach ponadpodstawowych oraz dokonaliśmy analizy polityk antydyskryminacyjnych w krakowskich placówkach oświatowych. Powstałe na podstawie tych badań rekomendacje mają na celu poprawę sytuacji uczniów i uczennic, w szczególności osób LGBT+ w krakowskich szkołach. Innym przykładem współpracy miasta z NGO w tym kontekście, była kampania społeczna *Strefa wolna nienawiści*, której celem było podniesienie świadomości mieszkańców na temat potrzeb osób LGBT+ oraz zwrócenie uwagi na tolerancyjny Kraków.

Oprócz takich konkretnych inicjatyw, Kraków podkreślał swoją otwartość również w sposób symboliczny, ale bardzo widoczny – w Światowy Dzień *Coming Outu* zdecydowałem o podświetleniu na tęczowo wybranych budynków miejskich.

Działania Krakowa na rzecz poszanowania praw człowieka zostały dostrzeżone i docenione przez społeczność międzynarodową. Mój apel do mieszkańców Krakowa i inne inicjatywy spotkały się z bardzo pozytywnymi reakcjami miast partnerskich, o czym świadczą listy z gratulacjami z ważniejszych metropolii europejskich: Budapesztu, Frankfurtu n/Menem, Liska, Norymbergi. Nasza polityka otwartości i tolerancji była też powodem wizyty deputowanych z Bundestagu w październiku 2020 roku. Miłym- i jednoznacznym - akcentem wprowadzającym do tematu naszych rozmów była ozdoba ikebana w kolorach tęczy, która została uwieczniona w mediach społecznościowych niemieckich parlamentarzystów. Najbardziej wyraźnym sygnałem uznania był jednak wybór Krakowa na miejsce ogłoszenia, w grudniu ubiegłego roku, corocznego Globalnego Raportu na temat wolności wypowiedzi artystycznej osób LGBT+, opracowanego przez Freemuse, międzynarodową organizację pozarządową działającą na rzecz praw człowieka, wolności słowa i ekspresji artystycznej oraz różnorodności kulturowej. W maju tego roku, na zaproszenie władz Paryża, podczas międzynarodowej konferencji dotyczącej praw osób LGBT+ także jednoznacznie podkreśliłem zaangażowanie Krakowa w politykę równościową. W ramach wyraźnego sprzeciwu wobec trwających działań dyskryminujących społeczność LGBT+ po raz pierwszy objąłem też patronat honorowy nad Marszem Równości, który 14 sierpnia przeszedł ulicami Krakowa.

Chcę zdecydowanie podkreślić, że samorząd Krakowa to organ, który samodzielnie decyduje o swoich sprawach, podejmuje określone działania i rozwiązuje konkretne problemy z myślą o zaspokajaniu potrzeb wszystkich swoich mieszkańców. Ta autonomia pozwala władzom miasta na podejmowanie niezależnych decyzji, bez podporządkowywania ich władzom województwa. Taką właśnie decyzją jest walka z homofobią i charakterystyczną dla niej mową nienawiści oraz innymi niepożądanymi działaniami. Bo tylko otwarte na każdego człowieka i solidarne ze sobą społeczności mogą tworzyć solidny fundament lepszej, bardziej demokratycznej i równej Europy, a także bezpieczniejszego świata.

Ufam, że taka postawa Krakowa jest zbieżna z polityką Unii Europejskiej i dlatego liczę na indywidualną ocenę działań naszego miasta, niezależną od oceny decyzji podejmowanych przez władze Województwa Małopolskiego. Uważam, że mieszkańcy Krakowa nie zasługują na ponoszenie konsekwencji z tytułu decyzji, głównie o charakterze politycznym, podejmowanych przez władze regionalne, a dyskryminujących społeczność LGBT+. Zablockowanie naszemu miastu możliwości skorzystania ze środków i innych instrumentów unijnych byłoby dla nas wysoce niesprawiedliwe oraz mogłyby zachwiać naszym przekonaniem o wsparciu Komisji Europejskiej dla działań podejmowanych przez nasze miasto na rzecz promocji idei otwartości i wzajemnego szacunku.

Kraków, wrzesień 2021 r.

